

รายงานการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติงานของ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

1. ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ข้อมูลทั่วไป

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ สวพส. จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อรองรับงานขยายผลความสำเร็จของโครงการหลวงให้เกิดประโยชน์ในวงกว้าง โดยเริ่มจากพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการจากสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกองพัฒนาเกษตรที่สูง ในวันที่ 15 มิถุนายน 2535 ต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นสำนักพัฒนาเกษตรที่สูง เมื่อ วันที่ 9 ตุลาคม 2545 และในวันที่ 14 ตุลาคม 2548 ได้รับการประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา จัดตั้งเป็นสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ในลักษณะองค์การมหาชน

1.2 วัตถุประสงค์การจัดตั้ง

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2548 โดยกำหนดวัตถุประสงค์การจัดตั้งเพื่อ

1. ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนางานโครงการหลวง
2. สนับสนุนการวิจัย รวบรวมและเก็บรักษาวัฒนธรรมใหม่ เสริมสร้างและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนรักษาคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง
3. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาและการถ่ายทอดข้อมูลและเทคโนโลยีบนพื้นที่เหมาะสมชุมชน
4. จัดให้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างครบวงจร เช่น ด้านการผลิต การตลาด มาตรฐานผลิตภัณฑ์การขนส่งสินค้า ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการค้าและการตั้งกล่าว
5. ร่วมมือและแลกเปลี่ยนการพัฒนาทางวิชาการด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงในระดับนานาชาติ
6. ให้บริการด้านการให้คำปรึกษาและการให้บริการในด้านต่างๆที่เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สูงที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนา
7. สนับสนุนและดำเนินการให้มีการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของสินค้า โครงการหลวงและสินค้าในโครงการของสถาบันจากหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งดำเนินการให้มีการจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าและทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆในประเทศและต่างประเทศ
8. จัดแสดงนิทรรศการด้านการเกษตร ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และด้านอื่นๆ ดำเนินการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนทางด้านการเกษตรและวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นศูนย์เรียนรู้

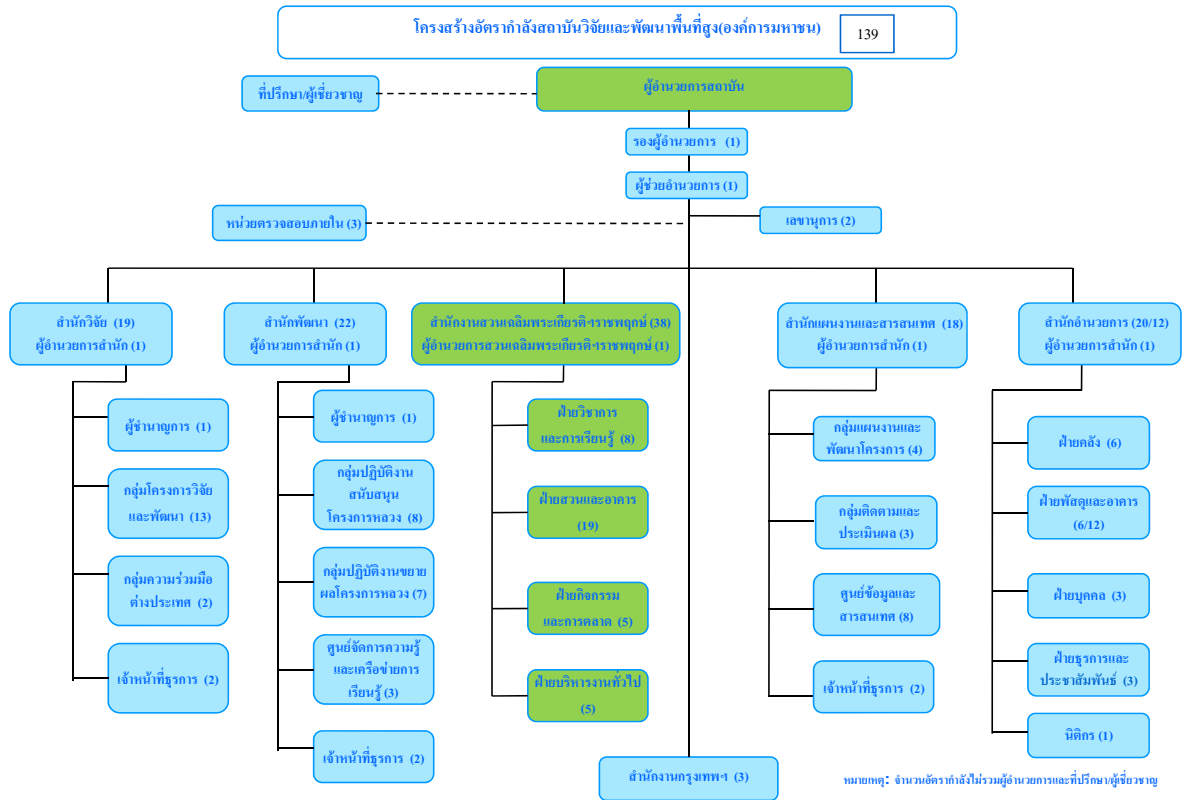
1.3 รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกา : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.4 ผู้อำนวยการ : นายสุทัศน์ ปลื้มปัญญา

1.5 รายชื่อคณะกรรมการฯ (1 ตุลาคม 2551 – 30 กันยายน 2552)

คณะกรรมการ	ตำแหน่ง
1. หม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี	ประธานที่ปรึกษาพิเศษ
2. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ที่ปรึกษาพิเศษจากสถาบันการศึกษา
3. อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้	ที่ปรึกษาพิเศษจากสถาบันการศึกษา
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ วิริยจารี	ที่ปรึกษาพิเศษจากสถาบันการศึกษา
5. นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	ประธานกรรมการ
6. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
7. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
8. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
9. เลขาธิการมูลนิธิโครงการหลวง	กรรมการ
10. เลขาธิการ กปร.	กรรมการ
11. ศ.ดร. พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์	กรรมการ
12. นายดลิต นนทะนาคร	กรรมการ
13. พลเอกนิพนธ์ ภารัญนิตย์	กรรมการ
14. รศ.ดร. วิโรจ อิมพิทักษ์	กรรมการ
15. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	กรรมการและเลขานุการ

1.6 โครงสร้างและอัตรากำลัง

อัตรากำลัง 139 คน

1.7 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์

“สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน เน้นสนับสนุนภารกิจของโครงการหลวง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการและเกิดสมดุลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม”

พันธกิจ

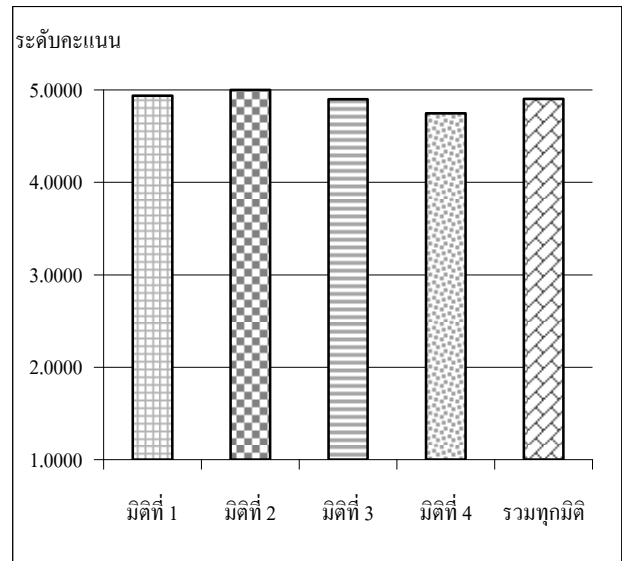
1. ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนางานโครงการหลวง
2. รักษาและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งรักษาคุณค่าและสร้างประโยชน์จากหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง
3. ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนให้มีความเข้มแข็งภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับแนวทางของโครงการหลวง รวมทั้งการสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูและรักษาสิ่งแวดล้อม
4. เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือและแลกเปลี่ยนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงทั้งภายในและต่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การวิจัยและพัฒนา
2. การถ่ายทอดความรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

2. ตารางสรุปผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

ผลประเมินแยกตามมิติ	น้ำหนัก	ผลคะแนน
มิติที่ 1 ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติงาน	60%	4.9375
มิติที่ 2 คุณภาพการให้บริการ	10%	5.0000
มิติที่ 3 ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน	10%	4.9000
มิติที่ 4 การกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์กร	20%	4.7485
รวมทุกมิติ	100%	4.9022

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
มิติที่ 1 มิติด้านประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน		60							4.9375	
ตัวชี้วัดที่ 1.1 ระดับคะแนนเฉลี่ยความสำเร็จตามโครงการวิจัยของสวพส.	ระดับ	10	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.5000
<u>โครงการที่ 1</u> แผนงานโครงการวิจัยและพัฒนาแบบโรงเรียนในพื้นที่โครงการหลวงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552	ร้อยละ	0.5	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0250
<u>โครงการที่ 2</u> แผนงานโครงการวิจัยการศึกษาเศรษฐกิจการผลิตและด้านการตลาดสินค้าเกษตรของโครงการหลวงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552	ร้อยละ	1	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0500
<u>โครงการที่ 3</u> แผนงานโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาการปลูกกาแฟในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552	ร้อยละ	0.5	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0250

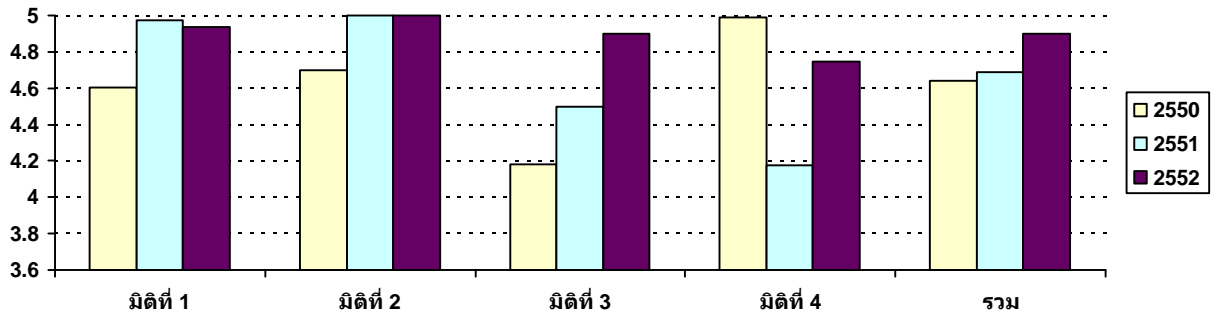
ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการ ดำเนินงาน	ค่า คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
<u>โครงการที่ 4</u> แผนงานโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพืชผัก ผลไม้ และสมุนไพรในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. 2552	ร้อยละ	1	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0500
<u>โครงการที่ 5</u> แผนงานโครงการศึกษาระบบการปลูกข้าวโพดเหลืองด้วยพืชตระกูลถั่วโดยวิธีการไม่ไถพรวนบนพื้นที่ลาดชันในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. 2552	ร้อยละ	0.5	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0250
<u>โครงการที่ 6</u> แผนงานโครงการวิจัยการจัดการธาตุอาหารและการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. 2552	ร้อยละ	1	75	80	85	90	95	95	5.0000	0.0500
<u>โครงการที่ 7</u> แผนงานโครงการศึกษาและทดสอบเทคโนโลยีโครงการหลวงในการผลิตพืช - สัตว์แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง ในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. 2552	ร้อยละ	1	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0500
<u>โครงการที่ 8</u> แผนงานโครงการวิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตชีวภาพเพื่อทดแทนสารเคมีเกษตรบนพื้นที่สูง การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพเชิงการค้าในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. 2552	ร้อยละ	1	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0500
<u>โครงการที่ 9</u> แผนงานโครงการศึกษาผลกระทบของการเคลื่อนย้ายชุมชนเมืองของเยาวชนชาวเขาดอสภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนบนพื้นที่สูงในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. 2552	ร้อยละ	0.5	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0250
<u>โครงการที่ 10</u> แผนงานโครงการศึกษาเชิงยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาความยากจนของชาวเขาในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. 2552	ร้อยละ	0.5	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0250
<u>โครงการที่ 11</u> แผนงานโครงการทดสอบชนิดไม้ที่เหมาะสมในการปลูกเพื่อฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมบนพื้นที่สูงในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. 2552	ร้อยละ	0.5	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0250
<u>โครงการที่ 12</u> แผนงานโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการ การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. 2552	ร้อยละ	0.5	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0250
<u>โครงการที่ 13</u> แผนงานโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนอย่างยั่งยืนในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. 2552	ร้อยละ	0.5	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0250

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการ ดำเนินงาน	ค่า คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
โครงการที่ 14 แผนงานโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการการพัฒนาระบบตลาดชุมชนบนพื้นที่สูงในปิงปประมาณ พ.ศ. 2552	ร้อยละ	1	75	80	85	90	95	100	5.0000	0.0500
ตัวชี้วัดที่ 1.2 ระดับคะแนนเฉลี่ยความสำเร็จตามแผนงานโครงการรวบรวมและศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมของชนเผ่าในพื้นที่โครงการหลวง	ระดับ	5	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.2500
ตัวชี้วัดที่ 1.3 ระดับคะแนนเฉลี่ยความสำเร็จตามแผนงานของโครงการวิจัยและรวบรวมองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นบนพื้นที่สูง	ระดับ	5	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.2500
ตัวชี้วัดที่ 1.4 ระดับคะแนนเฉลี่ยความสำเร็จตามแผนงานของโครงการวิจัยการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน	ระดับ	5	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.2500
ตัวชี้วัดที่ 1.5 ร้อยละของเกษตรกรจากพื้นที่ขยายผลโครงการหลวงสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์พัฒนาโครงการหลวงนำไปใช้ประโยชน์ได้	ร้อยละ	6	25	35	45	55	65	66.96	5.000	0.3000
ตัวชี้วัดที่ 1.6 จำนวนศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ที่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับ ผู้สนใจเรียนรู้ในชุมชนบนพื้นที่สูง	ศูนย์	6	100	120	140	160	180	180	5.0000	0.3000
ตัวชี้วัดที่ 1.7 ระดับความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานบูรณาการของชุมชนในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง	ระดับ	6	1	2	3	4	5	4.5	4.5000	0.2700
ตัวชี้วัดที่ 1.8 จำนวนชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่โครงการหลวง	ชุมชน	6	19	23	27	31	35	35	5.0000	0.3000
ตัวชี้วัดที่ 1.9 ร้อยละของจำนวนพื้นที่ที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP ต่อจำนวนพื้นที่ที่ได้รับการตรวจจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ร้อยละ	6	80	85	90	95	100	100	5.0000	0.3000
ตัวชี้วัดที่ 1.10 ร้อยละของตัวอย่างน้ำที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพน้ำในเขตพื้นที่โครงการหลวง										
1.10.1 ปริมาณสารกำจัดแมลง 4 กลุ่ม ในตัวอย่างน้ำ ไม่เกินค่ามาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 3 ของกรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. 2537	ร้อยละ	2	50	60	70	80	90	100	5.0000	0.1000

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการ ดำเนินงาน	ค่า คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
1.10.2 ปริมาณของจุลินทรีย์ในตัวอย่างน้ำ ไม่เกินค่ามาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 3 ของกรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. 2537	ร้อยละ	3	50	60	70	80	90	87.50	4.7500	0.1425
มิติที่ 2 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ		10							5.0000	
ตัวชี้วัดที่ 2 ระดับความสำเร็จของการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ		10	1	2	3	4	5			
ตัวชี้วัดที่ 2.1 ระดับความสำเร็จของการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ระดับ	6	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.3000
ตัวชี้วัดที่ 2.2 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	4	65	70	75	80	85	90.96	5.0000	0.2000
มิติที่ 3 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน		10							4.9000	
ตัวชี้วัดที่ 3.1 ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต	ระดับ	10	1	2	3	4	5	4.9	4.9000	0.5000
มิติที่ 4 มิติด้านการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์กร		20							4.7485	
ตัวชี้วัดที่ 4.1 ระดับการพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการ และการพัฒนาองค์กร	ระดับ	10	1	2	3	4	5	4.4970	4.4970	0.4497
ตัวชี้วัดที่ 4.2 ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินการตามโครงการสร้างศักยภาพการให้บริการฐานข้อมูลเชิงวิเคราะห์สภาพภูมิสังคมบนพื้นที่สูง	ร้อยละ	5	80	85	90	95	100	100	5.0000	0.2500
ตัวชี้วัดที่ 4.3 ระดับความสำเร็จในการพัฒนานาบุคลากร	ระดับ	5	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.2500
น้ำหนักรวม		100							ค่าคะแนนที่ได้	4.9022

3. เปรียบเทียบผลการประเมินรายปีของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2552

คะแนน พ.ศ.	มิติที่ 1	มิติที่ 2	มิติที่ 3	มิติที่ 4	รวม
2548	องค์การมหาชนยังไม่ได้เข้าสู่ระบบประเมินผลฯ				
2549	องค์การมหาชนยังไม่ได้เข้าสู่ระบบประเมินผลฯ				
2550	4.6041	4.7000	4.1827	4.9907	4.6411
2551	4.9756	5.0000	4.5000	4.1749	4.6902
2552	4.9375	5.0000	4.9000	4.7485	4.9022

- สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) มีผลการดำเนินงานมีการพัฒนาในทิศทางที่ดี ระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์สูง มีระดับคะแนนรวมสูงขึ้นกว่าปี 2550 และ 2551 คะแนนรวมอยู่ที่ 4.9022
- ตัวชี้วัดในมิติที่ 1 มีคะแนนลดลงจากปี 2551 เพียงเล็กน้อย ลดลงจาก 4.9756 เป็น 4.9375 คะแนน
- สำหรับตัวชี้วัดในมิติที่ 2 คุณภาพการให้บริการ ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ ยังรักษา ระดับคะแนน 5.0000 ได้เท่ากับปี 2551
- มิติที่ 3 ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ในปี 2552 มีคะแนนดีขึ้นจาก ปี 2550 และ 2551
- มิติที่ 4 การกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์กร มีคะแนนเพิ่มขึ้นจากเดิม 4.1749 เป็น 4.7485 เนื่องจาก สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงได้มีการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขปัญหา อุปสรรค จากปีที่ผ่านมา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด

4. ผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 สวพส. มีผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการ ดังนี้

แผนงาน	โครงการวิจัย
1. แผนงานวิจัยและพัฒนา สนับสนุนโครงการหลวง	1) โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบโรงเรือนในพื้นที่โครงการหลวง 2) โครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพืชผัก ผลไม้และสมุนไพร 3) โครงการวิจัยการศึกษาเศรษฐกิจการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรของโครงการหลวง : การศึกษาสถานภาพการแข่งขันของสินค้าพืชผัก ผลไม้ และกาแฟของมูลนิธิโครงการหลวงภายใต้เขตการค้าเสรี 4) โครงการวิจัยองค์ความรู้เกี่ยวกับตราผลิตภัณฑ์ของมูลนิธิโครงการหลวง 5) โครงการการศึกษาวิจัยและพัฒนาการปลูกเห็ด 6) โครงการรวบรวมและศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมของชนเผ่าในพื้นที่โครงการหลวง (ชุดที่ 3) 7) โครงการศึกษาระบบการปลูกข้าวโพดบนพื้นที่ลาดชันโดยไม่ไถพรวนและหลี้อมด้วยพืชตระกูลถั่ว

แผนงาน	โครงการวิจัย
2. แผนงานวิจัยปฏิบัติการในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง	1) การจัดการธาตุอาหารพืชและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง 2) โครงการศึกษาและทดสอบเทคโนโลยีโครงการหลวงในการผลิตพืช-สัตว์แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง 3) โครงการวิจัยการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน 4) โครงการวิจัยรวบรวมองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นบนพื้นที่สูง 5) โครงการวิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตชีวภาพเพื่อทดแทนสารเคมีเกษตรบนพื้นที่สูง 6) โครงการการศึกษาเชิงนโยบายแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง 6.1 โครงการศึกษาผลกระทบเชิงเศรษฐกิจและสังคมของการเคลื่อนย้ายสู่ชุมชนเมืองของเยาวชนชาวเขา 6.2 โครงการศึกษาเชิงยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาความยากจนของชาวเขา 7) โครงการทดสอบชนิดไม้ที่เหมาะสมในการปลูกเพื่อฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมบนพื้นที่สูง 8) โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่างเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน 9) โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนอย่างยั่งยืน 10) โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบตลาดชุมชนบนพื้นที่สูง

ในแต่ละโครงการมีผลผลิตและผลลัพธ์ที่เป็นไปตามเป้าหมายทุกโครงการ

5. จุดเด่น / พัฒนาการที่ดี ขององค์การมหาชน

5.1 สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจหลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาของโครงการหลวงเชิงบูรณาการในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ เพื่อให้ได้ผลผลิตมีคุณภาพสูง มีต้นทุนการผลิตต่ำ และเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม โครงการวิจัยต่างๆ เป็นการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และทรัพยากรของท้องถิ่นนั้นๆ เป็นหลัก ซึ่งทำให้ผลการศึกษาริวิจัยที่ได้มานั้น สามารถตอบสนองความต้องการของพื้นที่หรือท้องถิ่นได้จริง

5.2 คณะกรรมการบริหารและผู้บริหารระดับสูงให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานมาโดยตลอด ทำให้สถาบันฯ มีความพร้อมสำหรับการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

5.3 มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากชุมชน รวมทั้งสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน อย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนงานโครงการส่วนใหญ่ดำเนินการร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนหรือเกษตรกรบนพื้นที่สูง และมีการขยายผลไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่จริงในหลายๆ โครงการ

6. ข้อสังเกตเพื่อการปรับปรุง

6.1 การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในมิติที่ 1 มิติด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ ควรเลือกเฉพาะตัวชี้วัดที่สำคัญๆ บางตัวที่ส่งผลกระทบโดยตรงในการผลักดันยุทธศาสตร์ของ สวพส. ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติ เช่น การวิจัยและพัฒนาพืชสำคัญ การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ที่เกษตรกรนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง การมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่เป็นต้น ซึ่งจะเป็นผลให้การกำหนดตัวชี้วัดในมิติที่ 1 มีจำนวนที่ไม่มากเกินไป

6.2 กรณีแผนงานโครงการใดที่เป็นแผนงานโครงการต่อเนื่องและมีผลผลิตและผลลัพธ์ที่สามารถวัด ประเมินได้ในปีนั้น การประเมินผลการปฏิบัติงานควรประเมินจากผลผลิต /ผลลัพธ์ของแผนงานโครงการ แทนการประเมินผลสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานจริงเทียบกับแผนปฏิบัติการประจำปี

6.3 แผนงานโครงการใดที่จ้างนักวิจัยภายนอกดำเนินการ เจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ ควรปฏิบัติงานควบคู่กับนักวิจัยอย่างใกล้ชิดในทุกขั้นตอน เพื่อจะได้องค์ความรู้และเทคโนโลยีในเรื่องนั้นๆ มาใช้ในการดำเนินงานของสถาบันฯ ได้ต่อไป

6.4 กรณีแผนงานโครงการใดได้ผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจ เช่น เกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการเพาะปลูกแบบเดิม มีความเอาใจใส่ในการปลูกปฏิบัติดูแล และทักษะในการเพาะปลูกที่ดีจนทำให้เกิดผลผลิตที่ดีมีคุณภาพ เป็นต้น สถาบันฯ ควรเชื่อมประสานกับหน่วยงานอื่นๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้เกิดการสร้างกระบวนการกลุ่มในการจัดการตลาดผลผลิตของชุมชนและเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน และการพัฒนาระบบตลาดของชุมชนอย่างเนื่อง รวมทั้งสามารถขยายผลการพัฒนาระบบตลาดสู่ชุมชนอื่นต่อไป

6.5 ควรประชาสัมพันธ์ผลงานของ สวพส. อย่างต่อเนื่อง ทั้งผลงานวิจัยต้นแบบหรือผลงานวิจัยเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ขยายผลของโครงการหลวง เพื่อที่สาธารณชนทั่วไปจะได้รับทราบและนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้นต่อไป